

2022-04-11

INTERPELLATIONSSVAR
KFKS 2022/274

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation av Christina Ståldal (NL) om stenkross i Nacka

Christina Ståldal ställer i en interpellation ett antal frågor om stenkrossverksamhet samt handlingar och förslag som behandlades på kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskotts sammanträde 15 mars i år.

Vårt svar är följande:

Av interpellationen att döma verkar interpellanten Christina Ståldal uppröras över att ett politiskt parti lägger fram ett politiskt förslag för beslut, men det tillhör någonstans kärnan i en demokrati att politiska partier kan lägga egna förslag och söka stöd för dem. Christina Ståldal verkar heller inte förstå skillnaden mellan förslag från tjänstemannaorganisationen och förslag från den politiska majoriteten eller de olika roller som politik och tjänstemän har.

Vi tar det från början. Planenheten har tagit fram ett förslag till detaljplan för Kummelbergets verksamhetsområde med syftet att ge mer utrymme för företag att etableras, växa och skapa nya arbetstillfällen i Nacka. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden fick information om detta samråd på sitt sammanträde 26 januari 2022 (där inget parti motsatte sig samrådet, inte heller Nackalistan). Planenheten skickade ut förslaget på samråd den 8 februari 2022.

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott yttrade sig över samrådsförslaget 15 mars 2022. Tjänstemännen (ej politiken) föreslog ett yttrande som innebar en tillstyrkan av planförslaget. En timme före sammanträdet skickade Mats Gerdau ut ett ändringsyrkande från Alliansens sida till hela KSSU, som innebar en avstyrkan av den del av förslaget som medger etablering av permanent stenkross eller masshantering i området. Detta gav utrymme för alla ledamöter och ersättare att ta del av Alliansens förslag i tid före sammanträdet. Christina Ståldal och Nackalistan skickade ut ett eget beslutsförslag först en halvtimme in i pågående sammanträde, så sent att ingen kunnat se eller fundera igenom det i tid. Nackalistan höll dock inte fast vid sitt yrkande utan instämde i stället i Alliansens förslag. Alliansens förslag blev också utskottets beslut.

Mot denna bakgrund känns interpellantens kritik mot att ändringsyrkandet från Alliansen (inte tjänstemannaorganisationen) kom så sent att det ”inte hinner landa och processas hos oppositionen” och att det ”ändras i en handvändning” som både orättvis och okunnig. Nackalistan instämde ju i Alliansens förslag, sannolikt eftersom det var tydligare, mer genomtänkt och bättre förberett än Nackalistans eget förslag. Kanske är det just här som skon klämmer – det är Alliansen som stoppar stenkrossplaner i Kummelberget.

Planenheten går nu igenom de olika remissvar som inkommit under samrådet och ska omarbeta förslaget, på samma sätt som man alltid gör i detaljplanearbetet. Från moderat sida står vi givetvis fast vid att vi inte vill ha en detaljplan som medger permanent stenkross i Kummelberget och kommer att söka stöd för den uppfattningen i det vidare arbetet med detaljplanen.

Så går vi till sakfrågan om stenkrossar och masshantering och kopplingen till tunnelbanan. Utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka drivs av Region Stockholm. Det är alltså Region Stockholm som planerar, projekterar och upphandlar entreprenörer till de olika delarna av projektet och således också planerar för hur de bergmassor som blir en följd av tunnelbaneutbyggnaden ska hanteras. Nacka kommun tecknade avtal med staten, Region Stockholm och några fler kommuner om utbyggnaden 2014, men det rör medfinansiering och ett åtagande att bygga bostäder inom tunnelbanans influensområde. Nacka ansvarar alltså **inte** för vare sig masshantering eller vilken typ av material eller utrustning som behövs för tunnelbanan och kan inte göra risk- och konsekvensbedömningar utifrån Region Stockholms ansvarsområden.

Alla inser att de bergmassor som blir följden av sprängningar, både för husbyggen och tunnelbana, behöver tas om hand på något sätt. Hantering av massor handlar om att både ta hand om berg som behöver krossas, men även om att se till att kommunen och byggaktörerna har tillgång till de fyllnadsmassor som behövs i utbyggnaden. Det finns flera fördelar med att omhänderta dessa massor så nära uppkomsten som möjligt, man behöver minimera långa lastbilstransporter som förorsakar stora utsläpp, buller, höga kostnader och trängsel på vägarna. Samtidigt måste man minimera störningar från masshantering. Det gör att möjliga och lämpliga platser för masshantering är vanskliga att få fram.

Enheten för strategisk stadsutveckling har tagit fram en översiktlig studie om masshanteringen, om möjliga platser, om ansvarsfördelningen inom kommunen, om behovet av cirkulär och lokal hantering mm. Den finns tillgänglig i samrådshandlingarna för Kummelbergets verksamhetsområde och ligger på kommunens websida för detta projekt och skickades även ut till miljö- och stadsbyggnadsnämndens ledamöter och ersättare 15 mars (alltså även till Christina Ståldal).

I några fall har man de senaste åren använt tillfälliga stenkrossar under en begränsad tid för lokalt producerade massor, t ex fanns en stenkross ett drygt år på Nya gatan utanför stadshuset, och sådana har också funnits på Kvarnholmen och i Telegrafområdet. Nu senast har en tillfällig stenkross använts vid Skurubron. Med olika bullerdämpande åtgärder verkar det ha gått bra. Vi ser Kovik som den minst dåliga platsen i kommunen för att mer permanent och långsiktigt ta hand om bergmassorna och kommunen har också fört fram denna uppfattning i den tillståndsprövning som pågår av verksamheten där.

Kommunen avgör inte etablering av masshantering själv. Kommunen är lokal miljömyndighet och kan utfärda förelägganden mot olika störningar som verksamheter förorsakar och även säga nej till att de får etableras. Dessa ärenden kan överklagas och många avgörs i domstol, t ex det förslag om stenkross i Gungviken som vi motsatt oss 2019 eftersom vi inte bedömde det som en lämplig plats. Där pågår domstolsprocessen fortfarande.

Det finns även förslag om verksamheter med mångårig stenkross och masshantering precis utanför vår kommungräns som kan innebära störningar för Nacka och Nackaborna. Två aktuella exempel på detta är i Skrubba i Stockholms stad och i Kil i Värmdö och vi verkar för att planeringen för de två stenkrossarna avbryts då störningarna för miljö och nackabor skulle bli för stora.

Utgången av de olika juridiska processer som pågår om stenkrossar i eller precis utanför kommunen är ovissa, men vi kommer att fortsätta stå på Nackabornas sida för en lugn och trygg utemiljö.

Peter Zethraeus (M)
Miljö- och stadsbyggnadsnämndens ordförande

Mats Gerdau (M)
Kommunstyrelsens ordförande